

Sygn. akt VU 769/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Ewa Tomczyk

Protokolant stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2017 roku w P. na rozprawie

sprawy z wniosku W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 1 lipca 2016 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy W. K. prawo do emerytury pomostowej z dniem 9 maja 2016 roku.

Sygn. akt VU 769/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 lipca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił przyznania W. K. emerytury pomostowej, ponieważ na dzień 1 stycznia 2009 roku wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej oraz ze względu na to, że przed dniem 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie wykonywał prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej.

Dnia 28 lipca 2016 roku W. K. złożył odwołanie od powyższej decyzji zaskarżając ją w całości jako niezgodną ze stanem faktycznym i prawnym i wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Skarżący wskazał, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych podczas zatrudnienia w (...)” w P. w okresie od dnia 1 września 1977 roku do 31 sierpnia 1993 roku oraz w (...) w R. w okresie od dnia 1 września 1993 do 31 grudnia 1994 roku i od dnia 10 czerwca 1997 roku do dnia 23 sierpnia 2004 roku na stanowisku formowacza wyrobów szklanych ręcznie.

Dnia 31 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy wskazał, że dnia 1 sierpnia 2016 roku została wydana kolejna decyzja odmawiająca prawa do emerytury pomostowej w takim samym brzmieniu i na podstawie tego samego stanu faktycznego, co decyzja z dnia 1 lipca 2016 roku, jednakże ZUS wycofał się ze stwierdzenia, że wnioskodawca przed dniem 1 stycznia 1999 roku nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i ust. 3 ustawy pomostowej lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej. Zdaniem organu rentowego W. K. nie dysponował wymaganym 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku pełnomocnik organu rentowego sprecyzował, iż wnioskodawca powinien udowodnić 15 letni staż pracy w szczególnych warunkach tj. przesłanka z art. 7 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. K. urodzony w dniu (...) złożył w dniu 9 maja 2016 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Wnioskodawca nie pozostaje w stosunku pracy.

(dowód: wniosek k. 1-7 akt o emeryturę pomostową)

Wnioskodawca udowodnił okres składkowy oraz nieskładkowy w wymiarze 35 lat.

Niekwestionowany przez ZUS staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych na podstawie art. 4 ustawy wynosi łącznie 8 lat, 9 miesięcy i 9 dni. Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okres zatrudnienia w od 19 marca 2005 roku do 10 lipca 2007 roku oraz od 17 października 2007 roku do 27 czerwca 2015 roku (z wyłączeniem urlopów lekarskich oraz zasiłków chorobowych) w (...) Sp. z o.o. w K. na stanowisku hutnika produkującego ręczne wyroby szklane.

Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze okresu od 1 września 1977 roku do 31 sierpnia 1993 roku w (...) oraz okresu od dnia 1 września 1993 do dnia 31 grudnia 1994 roku i od dnia 10 czerwca 1997 roku do dnia 23 sierpnia 2004 roku w (...) ((...), (...)” w R..

(dowód: decyzja ZUS k. 149 akt o emeryturę pomostową, odpowiedź na odwołanie k. 6-7 akt sprawy, świadectwo pracy, k. 71 akt o emeryturę pomostową)

W okresie od dnia 1 września 1977 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Hucie (...) w P. na stanowisku formowacza wyrobów szklanych ręcznie w Oddziale (...), z tym że w okresie od dnia 26 kwietnia 1978 roku do dnia 15 kwietnia 1980 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową.

W dokumentacji w aktach osobowych w postaci zaświadczeń kwalifikacyjnych, angaży, kart wynagrodzeń w całym okresie zatrudnienia wskazywał stanowisko pracy wnioskodawcy jako formowacz wyrobów szklanych ręcznie.

(...)w P. T.. zajmowała się produkcją szkła gospodarczego, tj. wazonów, kieliszków, dzbanów, salaterek. Pracownicy pracowali na jednej hali, na której znajdowały się 3 wanny i 2 piece hutnicze. Na hali na, której pracował wnioskodawca było bardzo gorąco, było duże zapylenie i zadymienie.

Do obowiązków skarżącego należało pobieranie płynnego, gorącego szkła z wanny na specjalny przyrząd – piszczyce. Następnie wnioskodawca wydmuchiwał szkło i formował je w odpowiedni kształt. Wnioskodawca wykonywał te czynności w pełnym wymiarze czasu pracy i przez cały okres zatrudnienia w (...). Dzień pracy w (...) ze względu na uciążliwe warunki pracy wynosił 6 godzin.

(dowód: umowa o pracę z dnia 30 sierpnia 1977 roku, książeczka wojskowa, k. 17-19 akt o emeryturę pomostową, świadectwo pracy z dnia 4 sierpnia 1981 roku, świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1993 roku, k. 15 akt o emeryturę pomostową, wyjaśnienia informacyjne wnioskodawcy na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 5:34 do minut 25:24, protokół z rozprawy, k. 17-18v akt sprawy, zeznania świadka B. M. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 25:24 do minuty 36:04, protokół z rozprawy, k. 17-18v akt sprawy, zeznania świadka K. P. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 36:04 do minuty 46:53, protokół z rozprawy, k. 17-18v akt sprawy)

W okresie od dnia 1 września 1993 do dnia 31 grudnia 1994 roku oraz od dnia 10 czerwca 1997 roku do dnia 23 sierpnia 2004 roku wnioskodawca pracował na podstawie umowy o pracę w (...) w R., która w dniu 10 czerwca 1997 roku zmieniła nazwę na (...) oraz kolejno dnia 1 lutego 2004 roku na (...). Skarżący był zatrudniony na stanowisku hutnika.

Huta zajmowała się produkcją szkła gospodarczego, w zależności od zapotrzebowania produkowano m.in. wazony, dzbanki. W ramach zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace tożsame z tymi, które wykonywał podczas pracy w (...) tj. pobierał płynne, gorące szkło z wanny na puszczę, wydmuchiwał i formował szkło w odpowiedni kształt. Wnioskodawca wykonywał te czynności stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: świadectwo pracy, k. 61, 71 akt o emeryturę pomostową, świadectwo pracy z dnia 23 sierpnia 2004 roku, k. 71 akt o emeryturę pomostową, wyjaśnienia informacyjne wnioskodawcy na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 5:34 do minut 25:24, protokół z rozprawy, k. 17-18v akt sprawy, zeznania świadka B. M. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 25:24 do minuty 36:04, protokół z rozprawy, k. 17-18v akt sprawy, zeznania świadka K. P. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 36:04 do minuty 46:53, protokół z rozprawy, k. 17-18v akt sprawy)

Wnioskodawca nie dysponował świadectwem pracy w warunkach szczególnych za okres zatrudnienia w (...) od dnia 1 września 1977 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku oraz (...) ((...), (...)) w okresie od dnia 1 września 1993 do dnia 31 grudnia 1994 roku oraz od dnia 10 czerwca 1997 roku do dnia 23 sierpnia 2004 roku.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 w zw. z art. 7 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi wykonującemu w hutnictwie prace w warunkach szczególnych wymienione w pkt 4-12 załącznika nr 1 do ustawy, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
5. przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
6. po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 roku. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do

przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

Wnioskodawca spełnił przesłanki z art. 4 pkt 1, 3, 4 i 7 ustawy, gdyż urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową ukończył 55 lat, legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze przekraczającym 25 lat i nie pozostawał w stosunku pracy.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w (...) w P. od dnia 1 września 1977 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku oraz (...) ((...)) w okresie od dnia 1 września 1993 roku był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach emerytalnych, w tym aktach pracowniczych.

Spornym pomiędzy stronami pozostawało natomiast spełnienie przez wnioskodawcę warunku z art. 4 pkt 2 ustawy, czyli legitymowanie się okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącym co najmniej 15 lat. ZUS twierdził bowiem, że wnioskodawca legitymuje się takim okresem w wymiarze 8 lat, 9 miesięcy oraz 9 dni, zaliczając do niego zatrudnienie w od dnia 19 marca 2005 roku do dnia 10 lipca 2007 roku oraz od dnia 17 października 2007 roku do dnia 27 czerwca 2015 roku (z wyłączeniem urlopów lekarskich oraz zasiłków chorobowych) w (...) Sp. z o.o. w K.. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy w Hucie (...) oraz Hucie (...) ((...)) ponieważ wnioskodawca nie przedstawił zaświadczenia o pracy w warunkach szczególnych za sporne okresy. Skarżący natomiast wniósł o zaliczenie mu do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Hucie (...) w P. od dnia 1 września 1977 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku oraz Hucie (...) ((...)) w od dnia 1 września 1993 roku do dnia 23 sierpnia 2004 roku, gdyż wykonywał on pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej.

Przepis art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, że prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się. Wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 1 do ustawy.

Należy w tym miejscu podnieść, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Sąd, a także organ rentowy, są zatem uprawnione do weryfikacji danych zawartych w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych, wystawionym przez pracodawcę. Jeżeli świadectwo to zawiera dane, które nie są zgodne z prawdą, nie mogą na jego podstawie dokonać ustaleń, od których uzależnione jest prawo do świadczeń emerytalnych. To samo dotyczy ujawnienia okoliczności, że wskazane w zaświadczeniu pracodawcy stanowisko pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie figuruje w wykazie powołanym w tym zaświadczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 roku, I UK 15/04, OSNP 2005/11/161).

Wobec odmowy uznania przez organ rentowy zatrudnienia w spornych okresach za pracę w szczególnych warunkach na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania tej okoliczności.

Wnioskodawca sprostą temu obowiązkowi. Charakter pracy wnioskodawcy w spornych okresach Sąd ustalił w oparciu o spójne i logiczne, a co za tym idzie wiarygodne zeznania świadków: B. M. oraz K. P., którzy w spornym okresie pracowali w tym samym przedsiębiorstwie co skarżący, na takim samym jak on stanowisku. Dysponowali zatem szczegółową i bezpośrednią wiedzą co do jego codziennych, stałych obowiązków pracowniczych.

Świadkowie potwierdzili za wnioskodawcą, że w okresie zatrudnienia w (...) od dnia 1 września 1977 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku skarżący cały czas pracował tylko i wyłącznie na stanowisku formowacza wyrobów szklanych ręcznych w pełnym wymiarze czasu pracy. Do jego stałych obowiązków należało pobieranie gorącego płynnego szkła na specjalny przyrząd - piszczałkę, a następnie ręczne formowanie i wydmuchiwanie wyrobów szklanych tj. wazony czy kieliszki. Warunki pracy były bardzo szkodliwe, w hali panowała bardzo wysoka temperatura oraz zadymienie i zapylenie.

O tym, że W. K. w spornym okresie wykonywał pracę na stanowisku formowacza wyrobów szklanych ręcznie świadczą jednakże w szczególności dokumenty zgromadzone w jego aktach osobowych, w postaci umów o pracę, angaży oraz świadectw pracy. W każdym z tych dokumentów stanowisko pracy skarżącego jest określane w sposób jednolity jako formowacz wyrobów szklanych ręcznie.

Również w okresie zatrudnienia w (...)”(...) w okresie od dnia 1 września 1993 do dnia 31 grudnia 1994 roku oraz od dnia 10 czerwca 1997 roku do dnia 23 sierpnia 2004 roku wykonywał takie same czynności, co potwierdzili ww. świadkowie. Ten okres także należało zaliczyć wnioskodawcy, choć nie można było uzyskać dokumentów w postaci akt osobowych z wyjątkiem świadectw pracy.

Prace formowacza wyrobów szklanych ręcznie były związane z czynnikiem ryzyka w postaci wykonywania prac w warunkach gorącego mikroklimatu - prace wykonywane w pomieszczeniach, w których wartość wskaźnika obciążenia termicznego wynosi 28°C i powyżej, przy wartości tempa metabolizmu pracownika powyżej 130 W/m² (art. 3 ust 2 ustawy).

Prace bezpośrednio przy ręcznym zestawianiu surowców lub ręcznym formowaniu wyrobów szklanych w hutnictwie są pracami w szczególnych warunkach zgodnie z poz. 8 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Wnioskodawca wykazał, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach bezpośrednio przy ręcznym formowaniu wyrobów szklanych w hutnictwie determinowaną czynnikiem ryzyka jakim były warunki gorącego mikroklimatu, a zatem pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust 1 ustawy

Oznacza to, że skarżący wykazał staż pracy w szczególnych warunkach przekraczający 15 lat pracy w warunkach szczególnych, co oznacza, iż spełnił on ostatnią przesłankę konieczną do uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

W świetle przedstawionej argumentacji oraz na gruncie przywołanych przepisów Sąd uznał, że z dniem 9 maja 2016 roku (data złożenia wniosku) W. K. spełnił wszystkie przesłanki z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych warunkujące przyznanie prawa do emerytury.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Sędzia SO Ewa Tomczyk